

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาการจัดกิจกรรมบังคับในโรงเรียนมัธยมศึกษา และปัญหาการจัดกิจกรรมบังคับในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร ในบทนี้จะเป็นการเสนอรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีดำเนินการวิจัยโดยมีรายละเอียดดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการจัดกิจกรรมบังคับในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาปัญหาในการจัดกิจกรรมบังคับในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ผู้เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมบังคับในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 105 โรงเรียน ซึ่งประกอบด้วย ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดกิจกรรม หัวหน้าอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรม บังคับทั้ง 3 กิจกรรม ได้แก่กิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี กิจกรรมยุวภาษา และ กิจกรรมผู้นำเพื่อประโยชน์ โดยมีผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการจำนวน 105 คน หัวหน้าหมวดกิจกรรมจำนวน 105 คน หัวหน้าผู้กำกับลูกเสือ-เนตรนารี 105 คน หัวหน้าครูผู้นำยุวภาษา 70 คน หัวหน้าคณะหัวหน้าหมวดผู้นำเพื่อประโยชน์ 10 คน รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งหมดจำนวน 395 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม โดยแยกเป็น 3 ฉบับ สำหรับ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดกิจกรรม และหัวหน้าอาจารย์ที่ปรึกษา กิจกรรมบังคับ ซึ่งมีลักษณะดังนี้

ฉบับที่ 1 เป็นแบบสอบถามสำหรับผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบสำรวจรายการ และแบบปลายเปิด โดยแบ่งเป็น 3 ตอน คือ

- ตอนที่ 1 ถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับเพศ อายุ ตำแหน่ง วุฒิทางการศึกษา ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งปัจจุบัน การเข้ารับการอบรมหรือสัมมนาเกี่ยวกับกิจกรรมบังคับ ในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521
- ตอนที่ 2 ถามเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมบังคับในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น ประกอบด้วย การเตรียมการ การดำเนินการ การประเมินผล
- ตอนที่ 3 ถามเกี่ยวกับปัญหาการจัดกิจกรรมบังคับ ประกอบด้วย ปัญหาในด้านการเตรียมการ การดำเนินการ และการประเมินผล

ฉบับที่ 2 เป็นแบบสอบถามสำหรับหัวหน้าหมวดกิจกรรม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบสำรวจรายการ และแบบปลายเปิด โดยแบ่งเป็น 3 ตอนคือ

- ตอนที่ 1 ถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับเพศ อายุ วุฒิทางการศึกษา ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งปัจจุบัน และประสบการณ์เกี่ยวกับกิจกรรมบังคับในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521
- ตอนที่ 2 ถามเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมบังคับ ประกอบด้วย การเตรียมการ การดำเนินการ และการประเมินผล
- ตอนที่ 3 ถามเกี่ยวกับปัญหาการจัดกิจกรรมบังคับ ประกอบด้วย การเตรียมการ การดำเนินการ และการประเมินผล

ฉบับที่ 3 เป็นแบบสอบถามสำหรับหัวหน้าอาจารย์ที่ปรึกษา กิจกรรมบังคับทั้ง 3 กิจกรรม มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบสำรวจรายการ และแบบปลายเปิด โดย

แบ่ง เป็น 3 ตอน คือ

- ตอนที่ 1 ถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับเพศ อายุ วุฒิทางการศึกษา ประสบการณ์ในการสอนกิจกรรมบังคับที่รับผิดชอบ ประสบการณ์ที่ได้รับเกี่ยวกับกิจกรรมบังคับ
- ตอนที่ 2 ถามเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมบังคับ ประกอบด้วย การเตรียมการ การดำเนินการ และการประเมินผล
- ตอนที่ 3 ถามเกี่ยวกับปัญหาการจัดกิจกรรมบังคับ ประกอบด้วย การเตรียมการ การดำเนินการ และการประเมินผล

โครงสร้างของเครื่องมือแต่ละฉบับจะยึดขอบเขตของการวิจัยเป็นหลัก แต่ รายละเอียดจะแตกต่างกันตามบทบาทของแต่ละตำแหน่งที่กำหนดในคู่มือการจัดกิจกรรม ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2533)

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยทำการสร้างเครื่องมือตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ศึกษา ค้นคว้าเอกสาร วารสาร ตำรา คู่มือการจัดกิจกรรมบังคับ ของกระทรวงศึกษาธิการ บทความ แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. สัมภาษณ์ข้อมูลเพิ่มเติมจากผู้มีประสบการณ์เกี่ยวกับกิจกรรมบังคับแต่ละ กิจกรรมตลอดจนศึกษานิเทศก์กิจกรรมนักเรียนของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา
3. นำข้อมูลที่ได้รวบรวมมาสร้างแบบสอบถามโดยขอคำแนะนำจากอาจารย์ ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม และความสมบูรณ์ของ เนื้อหา
4. นำเครื่องมือที่ปรับปรุงสมบูรณ์แล้ว ไปใช้กับประชากรจริง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยส่งและรวบรวมข้อมูลโดยใช้บริการทางไปรษณีย์ และด้วยตนเองเป็น บางส่วน โดยมีขั้นตอนดำเนินการดังนี้

1. บัณฑิตวิทยาลัยออกหนังสือถึงกรมสามัญศึกษา เพื่อขอให้กรมสามัญศึกษา ออกหนังสือนำส่งแบบสอบถามไปยังโรงเรียนที่เป็นประชากรในการวิจัย

2. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืน
3. ใช้แบบสอบถามเฉพาะที่มีความสมบูรณ์เท่านั้นในขั้นตอนการวิเคราะห์

ข้อมูล

รายละเอียดของการรวบรวมข้อมูลปรากฏในตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไป และรับคืน

ประชากร	จำนวนที่ส่ง	จำนวนที่รับคืน	ร้อยละ
ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ	105	88	83.81
หัวหน้าหมวดกิจกรรม	105	92	87.62
หัวหน้าผู้กำกับลูกเสือ-เนตรนารี	105	94	89.52
หัวหน้าครูผู้นำยุวกาชาด	70	62	88.57
หัวหน้าคณะหัวหน้าหมวดผู้บำเพ็ญประโยชน์	10	10	100.00
รวม	395	346	87.59

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่า แบบสอบถามส่งไปทั้งหมดจำนวน 395 ฉบับ ได้รับคืนกลับ 346 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 87.59 จำแนกเป็นแบบสอบถามของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการส่งไป 105 ฉบับ ได้รับคืน 88 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 83.81 หัวหน้าหมวดกิจกรรมส่งไป 105 ฉบับ ได้รับคืน 92 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 87.62 และหัวหน้าอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมบังคับได้แก่ หัวหน้าผู้กำกับลูกเสือ-เนตรนารี ส่งไป 105 ฉบับ ได้รับคืน 94 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 89.52 สำหรับของหัวหน้าครูผู้นำยุวกาชาด ส่งไป 70 ได้รับคืน 62 คิดเป็นร้อยละ 88.57 และของหัวหน้าคณะหัวหน้าหมวดผู้บำเพ็ญประโยชน์ ส่งไป 10 ฉบับ ได้รับคืนทั้งหมด

การวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา และมีความสมบูรณ์ทั้งหมดนำไปวิเคราะห์ โดยดำเนินการดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยใช้ค่าร้อยละและ
เสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

ตอนที่ 2 การจัดกิจกรรมบังคับ วิเคราะห์โดยใช้ค่าร้อยละเป็นรายชื่อและ
เสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

ตอนที่ 3 ปัญหาการจัดกิจกรรมบังคับ วิเคราะห์โดยใช้ค่าร้อยละเป็นรายชื่อ
และเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

$$\begin{array}{l} \text{สูตรคำนวณหาค่าร้อยละ} \\ \text{ค่าร้อยละ} = \frac{\text{ความถี่ของรายการนั้น}}{\text{ความถี่ทั้งหมด}} \times 100 \end{array}$$

(ประคอง กรรณผลต., 2525)